Станимир Панајотов во разговор со Елизабет вон Самсонов

Земјата нѐ бара¹

Биографска белешка

Станимир Панајотов е докторанд на Катедрата за родови студии, Централен европски универзитет, со специјализација во средновековни студии. Неговите главни интереси и придонеси се во современата и феминистичка философија, родови студии, квир теорија, критичка теорија и автонимистичкиот марксизам. Неговата работа поспецифично вклучува неоплатонизам, не-философија, спекулативен/нов реализам и нов материјализам.

Станимир Панајотов: Со оглед на тоа што имате работено на различни полиња: архитектура и брачни прописи, а најактуелната работа за која Ви даваат почит е тотемизам и шизогамија, а за кои ќе зборуваме подоцна - ќе може ли да ги синтетизирате Вашите пошироки идеи? Која е темата која се проникнува низ сите овие работи и која ги обединува? Дали гледате континуитет меѓу овие различни области на интерес?

Елизабет вон Самсонов: Јас ја разбирам мојата работа како комплементарна и компензирачка. Stanimir Panayotov in Conversation with Elisabeth von Samsonow

We Are Wanted by the Earth¹

Bionote

Stanimir Panayotov is a PhD candidate at the Department of Gender Studies, Central European University, with a specialization in Medieval Studies. His main interests and contributions are in continental and feminist philosophy, gender studies, queer theory, critical theory, and autonomist Marxism in particular. His ongoing work includes more specifically Neoplatonism, non-philosophy, speculative/new realism and new materialism.

Stanimir Panayotov: Given that you have worked on quite different fields - architecture and marriage regulations, and the most current work for which you are gaining significance is totemism and schizogamy, of which we will speak later - can you try to synthesize your broad ideas so far? What is the thread that runs through all of these, and what unites them? Do you see a continuity between these differing areas of interest so far?

Elisabeth von Samsonow: I understand my work as complementary and compensatory one. I was trained

¹ Овој разговор се одвиваше на 21 август 2015 г. во Белград, Србија во рамки на Летната Школа за сексуалност, култури и политики 2015 (Summer School for Sexualities, Cultures and Politics) на Факултетот за медиуми и комуникации, Универзитетот Сингидунум.

This conversation took place on 21 August 2015 in Belgrade, Serbia, in the context of the Summer School for Sexualities, Cultures and Politics 2015, at the Faculty of Media and Communications, Singidunum University.

Школувана сум во филозофијата на Доцната антика и Доцна средновековна/Ренесансна филозофија, области кои изгледаат навистина далечни од моменталните мејнстрим филозофии, теории и дискурси. Сметам дека сѐ уште е важно од овие перспективи да се придонесе кон современите дебати и да се влијае на нив, за тие да бидат помалку слепи и да станат покомплетна слика. Две илјади години се кратко време да се прегледа историјата на мислата. Мојата работа е како социјална работа и кога ќе погледнам на што сум работела во изминатите десет години (од раните 90-ти), сфаќам дека конечно има смисла да се работи оваа работа на компензација, да се погледне другата страна и да се избалансира. Сега кога се соочуваме со премин во концептуализациите на филозофијата, битно е да се имаат други опции, да се најдат различни линии. Она на што јас имам работено како социјален работник во различни области – научни истражувања од областа на Ренесансата, антропологија на уметност, феминизам, психоанализа, историја на уметност, епистемологија - отсекогаш бил овој компензирачки аспект и мислам дека има сѐ повеќе смисла. Такашто може да се каже дека имам цел куп идеи и ги составувам делчињата. Помалку стануваше збор за тоа да се поправи и пресврти современиот дискурс, отколку да се вгради во поширок хоризонт, да се согледаат слабостите и да се најде лекот или продуктивниот медикамент, ако сакате.

СП: Ќе преминам на група прашања кои се однесуваат на вашата работа во *Anti-Electra* и до кој степен ова дело е или не е надоврзување на Делез (Deleuze) и Гатари (Guattari). Со оглед на поднасловот на *Анти-Електра, Тотемизам и шизогамија (Anti-Electra, Totemism and Schizogamy)*, се прашував дали правите паралелна опозиција или чиста опозиција помеѓу тотемизмот и капитализмот од една страна,

in philosophy of Late Antiquity and Late Medieval/ Renaissance philosophy, in fields that seem really distant from the current mainstream philosophies, theories and discourses. I think it is still important to contribute from these perspectives to contemporary debates and infect them, so that they will be less blind, become a more complete image. Two thousand years are a short time to overlook in the history of thought. My work is like a social work, and when I look at what I did over the last 10 years from the early 90s on - I find that it finally makes sense to do this compensatory work, to sit on the other side of the boat to balance it out. Now that we face a broad shift in conceptualizations of philosophy, it is important to have other options, find different lines. This sort of work I have done as a social worker in different areas -Renaissance scholarship, anthropology of art, feminism, psychoanalysis, art history, epistemology - it has always this compensatory aspect, and I think it makes more and more sense. So I have, you can say, a bucket filled with ideas and I am putting the pieces together. It was less the endeavor to correct the contemporary discourse and turn it around, but to embed it in wider horizon, to look where the weak points are and bring the medicine, or the productive drug, if you like.

SP: I am moving to a set of questions dealing with your work in *Anti-Electra* and to what extent this work is or is not a rejoinder to Deleuze and Guattari. Given the subtitle of *Anti-Electra - Totemism and Schizogamy*, I was wondering if you are making a parallel opposition or a pure opposition between totemism and capitalism, on the one side, and schizophrenia and schizogamy, on the other? And if this is so, to what extent did you want at all to mirror the anti-psychoanalytical project of Deleuze and Guattari of rendering psychoanalysis obsolete and expose Oedipus for what they claim he is - a keeper, a sort of cruel theater of melting the differences?

и шизофренијата и шизогамијата од друга страна? И ако е така до кој степен сакате да воспоставите одраз на анти-психоаналитичкиот проект на Делез и Гатари кој ја сведува психоанализата на одвишна и го изложува Едип како – чувар, еден вид суров театар на топење на разликите?

ЕвС: Повторно, дури и Anti-Electra е комплементарна на работата на Делез и Гатари и не би постоела без овој изговор. Тоа што тие се обидуваат со уништување на едиповиот комплекс преку повеќе различни параметри, или она што го даваат како придонес кон политиката на субјективација (subjectivation) - сакав да ја направам истата работа, да ја создадам целосната слика од другата страна на месечината- станува збор за неговата женска верзија. Интересно, ама ова дојде подоцна, 40 години по Anti-Oedipus. Да истакнам и дека не беше можно само да ги земам идеите на Делез и Гатари и само да го сменам подметот - од тој во таа. Одненадеж, имаше премногу работи да се сменат. Не беше само изминатото време и променетите параметри. Се покажа дека за мене ова е многу поголем проект отколку уништувањето на Едиповиот комплекс, тоа е тековна анализа која поврзува многу различни хоризонти. Јас ја следев оваа трага, како што велите, на "ставање крај на психоанализата" или тесната форма на нејзино разбирање. Сепак ги земав сериозно идеите на Делез и Гатари, тоа што тие го развија во Илјада платоа (A Thousand Plateaus): дека движењето на идната субјективност ќе помине преку станување-жена, станување-девојка, станување-животно, станување-молекуларна. Ова го сфатив многу сериозно и се обидов да ги развијам сите импликации. На некој начин, ова отвора речиси тотално различен тип на мисла, би рекла - лиминална работа, работа на работ.

EvS: Again, even the *Anti-Electra* is being complementary to the work of Deleuze and Guattari and it would not exist without this pretext. What they try to do with destructing the Oedipus complex through a number of different parameters, or what they bring to the politics of subjectivation - I just wanted to do the same thing, creating the full picture from the other side of the moon - it is about the feminine version of it. Funnily enough, this came late, fourty years after the Anti-Oedipus. And notice that it was not possible to just take up Deleuze and Guattari's ideas and just change the subject - from him to her. There were too many things to change all of a sudden. Not only time had passed and changed parameters. For me it turned out to be a much bigger project all of a sudden than the destruction of the Oedipus complex, it is an ongoing analysis that connects a lot of different horizons. I was following this trace of. as you said, "putting an end to psychoanalysis" or the narrowly understood form of it, nevertheless I took Deleuze and Guattari's ideas seriously, what they had developed in A Thousand Plateaus: that the movement of future subjectivity will pass though becomingwoman, becoming-girl, becoming-animal, becomingmolecular. I took this very seriously, and tried to unfold all implications. In a way, this is already opening a completely different type of thought, I would say - it is a liminal work, a work on the edge.

SP: So your work steps out already from the domain of *Anti-Oedipus*, which leads me to my next question. Can you try to synthesize the transition from the figure of Electra through what is Anti-Electra to the schize, which is the Deleuzo-Guattarian concept instead of the psyche, and how do you jump to the concept of schizogamy? Later on we will come back to schizosoma.

СП: Значи Вашата работа излегува од доменот на *Anti-Oedipus*, што ме води до следното прашање: Дали можете да се обидете да ја синтетизирате транзицијата од сликата на Електра преку она што е Анти-Електра во однос на шизо, што е концептот на Делез и Гатари на местото на психата и како доаѓате до концептот на шизогамијата? Подоцна ќе се навратиме на шизосомата (schizosoma).

EBC: Како што претходно реков, поднасловот на *Анти-Електра* некако се однесува на *Анти-Едип*, со тоа и драматично го менува. Од една страна, тоа е како пародија бидејќи има нешто за тотемизмот... (Се смее)

СП: Јас не мислам дека е пародија, но интересно е што вие така го нарекувате...

ЕвС: Можеби го има овој забавен аспект, исто така, зошто да не. Но, има и многу сериозна страна бидејќи шизофренијата, која е главниот проблем за Анти-*Едип*, се однесува на програмата на капитализмот што влијае на свеста на начин што таа станува неспособна да се справи со самата себе и станува отуѓена. Шизофренијата е отуѓување, де-автономизација. Свеста се поделува и е нехомогена во себе, дел од неа е повлечен од самата себе. Ова е шизо-концептот на Анти-Едип. и се прашував, кој вид на *шизо* може да биде женски во Анти-Електра?! Сакав да гледам на шизо од друга гледна точка, женската шизо-антитеза - и завршив со тотемизмот. Тотемизмот е телесна пракса, исто е средство на создавање група, претставува општествена пракса, тој е социјална техника управувана од тела. Шизогамијата - идеја што ја преземав од биологијата – е неговиот прв логичен закон. Многу ме интересираа брачните закони, тие имаа аспект на откровение за мене. Што

84

EvS: As I said before, the subtitle of *Anti-Electra* somehow refers to, of course, that of *Anti-Oedipus*, changing it dramatically. On the one hand it is like a parody, because it has something about totemism... (laughs)

SP: I did not think it is a parody but now it is interesting you are saying that...

EvS: It may have this funny aspect, too, why not. But it has a very serious side of it, because schizophrenia, which was the major issue for Anti-Oedipus, was addressing the programme of capitalism affecting consciousness in a way that it is not able to cope with itself anymore, it gets alienated. Schizophrenia is alienation, de-autonomization. Consciousness gets split and inhomogenous in itself, part of it is withdrawn from itself. This is the schizo-concept of Anti-Oedipus. And I was wondering, what type of *schize* might be the feminine one in Anti-Electra? I wanted to look at the schize from another point of view, from feminist schizoantithesis - and I ended up with totemism. Totemism is a *bodily practice*, it is also a means of creating a group, it is a social practice, it is a social technique operated by bodies. Schizogamy - a notion I appropriated from biology - is its first logical law. I was very interested in marriage rules, they hat a revelatory aspect for me. What makes the glue in a social system, what lies the ground to build societies? This is expressed by the rules of how to couple, and it is necessary to understand this. It is a logic of immediate social impact. If you then combine totemism with a certain marriage rules, as it has been done by anthropologists, namely by exogamy, this is already an important step. The exo is important, but it is not enough. What may exogamy mean in the case of Anti-Electra? The exo-pole is split up into two positions. Anti-Electra leaves the concept of coupling behind, leaves the

го прави сврзното ткиво во еден општествен систем, што лежи во основата на градењето општества? Ова е изразено во правилата на воспоставување двојка и е потребно да се разбере.

Тоа е логиката на непосредното општествено влијание. Ако го комбинирате тотемизмот со одредени правила за бракот, како што го прават тоа антрополозите, имено на егзогамијата, тоа е веќе значаен чекор. Егзо (the *exo*) е важно, но не е доволно. Што може да значи егзогамијата во случајот на Анти-Електра? Полот на егзо е раздвоен на две позиции. Анти-Електра го напушта концептот воспоставување двојка, ја остава зад себе двојната машина. Егзогамијата станува шизогамија– но како што може да видите, станува збор за друг вид на шизо, а не за антиедипалниот вид.

СП: На едно место во *Анти-Електр*а велите: "Анксиозноста од губењето на сексуалните органи произлегува од заканата од губењето меморија поврзана со претсвесното, пред-едиповското. Сексуалниот код на амнезијата го прикрива фактот дека потеклото на човекот е изгубено во темнината што самата по себе е културен производ."² Се прашував, во контекстот на поврзаноста што ја правите помеѓу предедиповското, претсвесното и мајчинското, дали со фигурата на Анти-Електра го напуштате просторот на грчка драма? Ова е претпоставка, но мислам дека проблематиката на мнемотехниката е толку тесно поврзана со структурата на нешто како пред-грчка трагедија. Овде мислам посебно на местото каде велите дека "Електра не вреди да ја прогонуваш, маdual machine behind. Exogamy becomes schizogamy but as you see, there is another type of schize at stake than the Anti-Oedipal one.

SP: You say at some point in Anti-Electra: "The anxiety of losing sex organs covers the threat of a loss of memory related to the preconscious, the pre-Oedipal. The sexual code of amnesia conceals the fact that the origins of a person are lost in a darkness that is itself a cultural product."2 I was wondering, given the context of connections you are making between the pre-Oedipal, the pre-conscious and the maternal. with the figure of Anti-Electra are you leaving the space of Greek drama? It is a speculation, but I thought the problematic of mnemotechnics is so closely tied to the structure of something like a pre-Greek tragedy. Here I mean especially that place where you say that "Electra is not worth haunting, that it is always the male that gets banished and then returns as proto-repressed." If this is the case, is not your project already starting from an overcoming of schizoanalysis directly, and plunging into the schizogamic phase of the ontology of the schizosoma - as a historical phase?

EvS: I am leaving the space of the Greek drama but still use some of its notions. I do not want to just invalidate it, but see what it dissimulates. The drama is like a surface that makes invisible something that has been or might be imagined behind. Greek dramatists were propagandists - this is propaganda literature. What they are telling is neither real nor a myth, it is *propaganda*. You have to do with it what a good philologist does when making conjectures, guessing what is left out. I address the plane of Greek narrations like a spy, less in a

² Цитатите од Anti-Electra. Totemism and Schizogamy се земени од претстојното издание на преводот на Anita Fricek и Stephen Zepke, кое ќе се појави во 2016 во едиција на Univocal Press.

² The citations from *Anti-Electra*. *Totemism and Schizogamy* are taken from a forthcoming translation by Anita Fricek and Stephen Zepke that will appear in 2016.

жот е секогаш прогонетиот а потоа се враќа како пред-потиснат(proto-repressed)." Ако е навистина така, зарем Вашиот проект не започнува веќе со надминување на шизоанализата директно и се нурнува во шизогамичката фаза на онтологијата на шизосомата – како историска фаза?

EBC: Го напуштам просторот на грчката драма, но сè уште користам некои од нејзините поими. Не сакам да ја поништам туку да видам што прикрива. Драмата е како површина што го прави невидливо нешто што веќе се случило или може да се замисли зад нас. Грчките драматурзи биле пропагандисти – ова е пропагандна литература. Тоа што тие го раскажуваат не е ни вистина ни мит, тоа е *пропаганда*. Со неа мора да постапувате како добар филолог кој прави претпоставки, погодува што е изоставено. Ги обработувам грчките нарации како шпион, помалку во историска смисла отколку како симболна критика, предизвикувајќи ги како онтолошка скица.

СП: Ако добро Ве разбрав, ако вие навистина излегувате од "зоната на безбедност" на шизоанализата преку шизогамијата, Вие го правите овој чекор на надминување на шизоанализата преку шизосоматиката.

EBC: "Шизосоматиката" ја сметам како специјалност на шизоанализата. Шизоанализата како пракса е добра, јас се согласувам со предлогот на Гатари во *Cartographies schizoanalytiques*. Сепак праксата на шизоаналитиката се фокусира на шизосомата, не на шизофреноста.

СП: Да, но во "Electra's Oracle" кажувате нешто што ме води да шпекулирам во однос на оваа транзиција. Не само што не започнуваме од психоанализата, не само што не ја ни отфрлате, туку велите "Шизосома-

86

historical sense than in a symbolic critique, challenging it as an ontological sketch.

SP: If I understand you correctly, if you are really stepping out of the "comfort zone" of schizoanalysis through schizogamy, you are making this move of overcoming schizoanalysis towards schizosomatics.

EvS: I consider "schizosomatics" something that specializes in schizo-analysis. Schizo-analysis as a practice is fine, I am with Guattari's suggestion in *Cartographies schizoanalytiques*. But schizoanalytic practice focuses on schizosoma, not on schizophrene.

SP: Yes, but in "Electra's Oracle" you say something which led me to speculate on this transition. Not only we do not start from psychoanalysis, not only that in a sense you do not even repudiate it, you say that: "The schizosomatic differs dramatically from the schizophrenic ... It is not only the human game of reproduction that is addressed here, but it is the universal schizo-game of the Earth that provides these bodies dispersed and individualized and vet contained in strains of multiplied phylums ... Schizophrenia, the schizo of the phrene, is contrary to schizosoma. Schizoactivity here is a tilting phenomenon, fatal to the realm of noesis."3 Here the schizo of the phrene is contrary to the schizosoma which made me produce this confusing question where it is almost as if you are not interested in addressing the hyphen between the schizo and the phrene, you jump over directly to the soma.

EvS: Yes, that is right, but you can also see my practice as schizoanalytic. Deleuze and Guattari were all of the time

³ See in this issue Elisabeth von Samsonow, "Electra's Oracle. A Schizo-Geo-Analytical Account of Accelerationist Hyperstition," infra p. 67

тичкото драматично се разликува од шизофреното... Не само на човековата игра на репродукција туку универзалната *шизо-игра на Земјата* ги обезбедува овие дисперзирани и индивидуализирани тела содржани во рамките на мултиплицираните фили... Шизофренијата, *шизата* на *френумот*, е спротивна на шизосомата. Шизоактивноста овде е феноменот на поместување, пресудна во царството на знаењето."³ Овде "schizo" на "phrene" е спротивно на шизосомата и ме наведува на збунувачкото прашање според кое се чини дека сте речиси незаинтересирана да се позанимавате со цртичката помеѓу schizo и phrene, како директно да скокате на сомата.

ЕвС: Да, тоа е точно, но вие исто можете да ја видите мојата пракса како шизоаналитичар. Делез и Гатари цело време се занимаваа со ова подвојување на умот, тие се обидуваат да го анализираат, препознаат и да се носат со тоа, барајќи решенија, нови модели. Но веќе од почетокот е патолошко, затворено во патолошкиот контекст што се обидува да го изрази. Што се однесува до шизосомата, ова е различно бидејќи шизо во рамки на соматиката не е патолошка појава, туку е "природно," ја покрива нејзината природа. Прашувам: како шизоидноста преминала од сомата во психата? Бидејќи таму - во психата, во умот - е навистина лошо, нели? Така, го вратив во сома и тогаш колку прекрасно, ах, одненадеж добивате целосно ослободување! Таму, во царството на сомата, шизоидноста е продуктивна. Теоретичарите фантазираат за единство и целовитост на телото или сличните својства во духот или психата, бла, бла, бла... Но телото е шизоидно. Се воздржувам од расправа за психичките или умствените нешта засебно од телоlooking at this split mind, they were trying to analyze, recognize and get along with it, seeking solutions, new models. But it is pathological from the beginning, locked up in a pathological context that it tries to express. Concerning the schizosoma, this is different because the schizo within the somatic is not pathological, but "natural," covers its nature. I am asking: how come schizoidity was shifted from the soma to the psyche? Because there - in the psyche, in the mind - it is really bad. right? So I restituted it to soma, and then how wonderful, ah, all of a sudden you get total release! There, in the reign of soma, schizoidity is productive. Theoreticians fantasize about oneness and wholeness of the body or similar properties in the spirit or the psyche, blah blah blah. But the body is schizoid. I refrain from addressing psychic or noetic things separately from the body, I am not a gnostic. I address the primal operator which constitutes the affective field: if you are a schizobody, if I am schizobody, if everybody is a schizobody, we are all schizoembodied in the schizogame.

SP: You are saying that schizosomatics interrupts the rule of noesis.

EvS: Right.

SP: I am going to move to another set of questions, more general ones, that have to do with certain developments in contemporary continental philosophy and how you find yourself fitting in or unsettled by these. Basically questions concerning some recent heroic gestures in contemporary philosophy, let us put it that way. My impression from both your theoretical and artistic work so far, given that you have worked on the pre-human and humanism, is that you were already pre-post-humanist, but also a post-trans-humanist in the sense that post-and trans-humanism are concurrent types of thought.

³ Видете повеќе во: Elisabeth von Samsonow, "Electra's Oracle. A Schizo-Geo-Analytical Account of Accelerationist Hyperstition,"infra p. 67

то. Јас не сум гностик. Го обработувам исконскиот оператор што го воспоставува ефективно поле: ако сте шизотело, ако јас сум шизотело, ако сите се шизотело, сите сме шизоотелотворени во шизоиграта.

СП: Вие кажувате дека шизоматиката го прекинува владеењето на знаењето.

ЕвС: Точно.

88

СП: Ќе се префрлам на други поопшти прашања, што имаат врска со одредени развои во современата континентална филозофија и како се пронаоѓате себеси, дали припаѓате под нив или не. То ест прашања што се однесуваат на, ете така да ги наречам, некои неодамнешни херојски гестови во современата филозофија. Мојот впечаток од вашата теоретска и уметничка работа досега, со оглед на тоа што сте работеле на пред-човекот (pre-human) и хуманизам, е тоа што вие веќе бевте пред-пост-хуманист (prepost-humanist), но исто така пост-транс-хуманист (post-trans-humanist) во смисла дека пост- и трансхуманизмот се истовремени видови на мисла. На некој начин ова е најлесно да се согледа во вашето пишување – и претходи на одредени гестови на она што сега се нарекува "нов материјализам," бидејќи веќе подолго време во вашата уметност и пишување сте внесена во биолошки податоци преку јазикот на биологијата и природните науки. На некој начин, значи, на вашата работа ѝ претходеше изработката на нови космолошки проекти и нов материјализам од феминистичка перспектива, но се чини дека Анти-Електра многу силно го запечати тој процес. На кој начин вашата работа – пишување и уметност, толку заинтересирани за примитивизмот - го нарушува тековниот чекор кон таканаречените природни-култури, и био-пресвртот (bio-turn) во феминистичката филозофија? Како се гледате себеси во овој In a way this is the most obvious thing in your writing - preceding certain gestures of what is now called "new materialism," since for quite some time in both your art and writing you have been immersed in biological data through the lexis of biology and natural sciences. So in a way your work preceded the ongoing coinage of new cosmological projects and new materialism from a feminist perspective, but *Anti-Electra* seems to seal off that process very forcefully. How do you think your work - your writing and art, so concerned with primitivism - unsettles the ongoing move to so-called nature-cultures, and the bio-turn in feminist philosophy? How do you see yourself in this context? There are people like you who spoke about such things for years and all of a sudden there is a new direction...

EvS: I suppose that there is a lack of awareness about the political dimension of reproduction. I do not refer to only statistical or demographic problems, but to what we understand today as biotechnologies. How do humans reflect or operate on themselves and others, how do they interfere with their own phylum? Here I see a dramatic collision that feminists have brought up in the 70s between the claims of female reproduction work and the grasp on the technological material that women encapsulate in a way. It is high time that feminism refrains from fantasizing about a mythical mother but seizes the problem at its technological side. I would be happy if feminists managed to stop being opposed to technicians, to biotechnicians, and become aware that they are these technicians or proto-technical activists themselves. Yet in techno-feminism I see a problem as it is opposing "natural reproduction" and phylum technologies. I do not follow this opposition between nature and technologies. What has to be completely reshaped is the role of the *mother* as a reproductive entity in relation to capitalist production as a complete revalorization of production within this field, and

контекст? Има луѓе како Вас кои зборуваат за вакви работи со години и одненадеж има нов правец...

ЕвС: Претпоставувам дека има недостиг на свест за политичката димензија на репродукцијата. Тука не мислам само на статистички или демографски проблеми, туку на она што денеска го разбираме како биотехнологии. Како луѓето рефлектираат или работат на себеси и другите, како се мешаат со сопствениот phylum? Тука гледам драматична колизија што феминистите ја донесоа во 70-тите помеѓу барањата на женската репродуктивна работа и разбирањето на технолошкиот материјал што жените го приложиле на некој начин. Крајно време е феминизмот да се воздржи од фантазирање за митолошката мајка туку да се осврне на проблемот од неговата технолошка страна. Би била среќна ако феминистките успеат да престанат да се спротивставуваат на техничарите, биотехничарите и да станат свесни дека тие самите се овие техничари или прото-технички активисти Во техно-феминизмот сѐ уште гледам проблем сѐ додека ѝ се спротивставува на "природната репродукција" и на phylum технологиите. Јас не ја следам оваа спротивставеност помеѓу природата и технологиите. Она што треба да биде комплетно преобличено е улогата на мајката како репродуктивен ентитет во однос на капиталистичкото производство како комплетна ревалоризација на производството во ова поле, и второ – како етички проект преку субјективноста што создава субјективност – треба да биде инвестирано како револуционерна анти-теза на тоталната контрола на производството и комодификацијата. Искрено, не би била задоволна да застанам на чело на Министерство за репродукција кое создава државни робови. Овде не можете да размислувате доволно далекосежно. Ова е моментот кога се појавува Анти Електра. Овде би сакала да го повторам она што го кажав уште првиот ден овде, ние сме толку наивни!-

second - as an ethical project towards a subjectivity that produces subjectivity - it should be invested as the revolutionary anti-thesis to total control of production and commodification. Sincerely, I would not be pleased to become head of a ministry of reproduction producing state slaves. Here you cannot think far enough. This is the moment Anti Electra comes in. I would like to put what I said the first day here, we are so naïve! - that the biotechnological project that has been with us the last 40.000 years, we are *biotechnologists by nature*.

SP: Let us talk about the figure of the Oracle and how you intertwine it with the criticism you expound toward accelerationists. First, you say the Oracle is political poetry. Second, you say it is prophesying on the mother's body. In Anti-Electra you state: "Hate against the mother introduces a pseudo-heroic state of suicidal existentialist or perverse parasitological being into the plane of becoming-chtonic." Many people from speculative realism, where it meets with accelerationism, have been accused of male-centricity, but even this is not the problem - it is more about acquiring a certain de-historicized posture of masculinist heroic version of nihilism which is implicit in both the will to know and the theorist's desire for extinction present in that movement. Paradoxically enough, this culminates in a self-suspending gesture of philosophizing an antiphilosophical subjectivity, but it is still aiming at a certain epistemology. For example Brassier who says "I am a nihilist because I still believe in truth." How does the Oracle fit in that heroic gesture of male nihilism that re-emerges through accelerationism?

EvS: Accelerationism is very close to speculative realism. It embraces a thought affirming that there is something like a *Real* that can be first of all recognized, reshaped and *reigned* - this last issue is very important. As "speculative realism" tells in its title, it is *speculation* about realism, дека биотехнолошкиот проект што беше со нас во последните 40.000 години, ние сме *биотехнолози* по природа.

СП: Ајде да зборуваме за ликот на Пророчицата и како вие го испреплетовте со критиките што ги излагате кон акселерационистите (accelerationists). Прво, велите дека Пророчицата е политичка поезија. Второ, велите дека ѝ пророкува на мајчиното тело. Во "Electra's Oracle" тврдите: "Омразата кон мајката воведува псевдо-херојска изјава на суицидалното егзистенцијалистичко или перверзното паразитско суштество во полето на постанување-хтонски."4 Многу луѓе од спекулативниот реализам, каде овој се доближува до акселерационизмот, се обвинети за мажо-центричност, но дури ни ова не е проблемот- повеќе е за стекнување на одредено дез-историзирано држење како маскулинистичка херојска верзија на нихилизмот што е имплицитно во двете – волјата да се знае и желбата на теоретичарите за изумирање присутна во тоа движење. Доволно парадоксално, ова кулминира во само-суспендирачки гест на филозофирање и анти-филозофска субјективност, но сѐ уште цели кон одредена епистемологија. На пример, Брасие (Brassier) вели "Јас сум нихилист бидејќи сѐ уште верувам во вистината." Како Пророчицата се вклопува во тој херојски гест од машкиот нихилизам кој повторно се јавува преку акселерационизмот?

EBC: Акселерационизмот е многу близок до спекулативниот реализам. Тој опфаќа мисла која потврдува дека има нешто како *Реалното* што може да биде прво препознаено, преобликувано и *владеано* - последното е многу значајно за нас. Како што кажува

90

like at the stock exchange, and it is not clear what would be the concept of the "real" implied, and how there can be access to it. How may we have, would be the claim of the group, insights on the big scale that allows us to decide the way future governmentality will be conceived? And here is my point: as long as it is not clear in which respect or from which position these thinkers speak from, the heroicist late patriarchal position is just re-appropriated and continued, the Promethean power dream. This has to be challenged by a subject that right away enters the door and is gaining attention, namely bu the Earth. If there is a relation between humans and the Earth in terms of eu-parasitology - this is my argument, we are wanted by the Earth. If we are wanted by the Earth, then you get immediately engaged with it in a different sense, so that you will be *gifted* to develop this relationship, maybe - I do not say you do it automatically but you can - you develop something that allows you to touch upon the so-called fantasized Real opening up to a new inter-subjectivity you are part of. Starting with this idea it becomes difficult to understand accelerationism. which is even less than a philosophical marketing tool, it is a promise that there is somebody to solve the problem of the future. This is why accelerationism appears right now in the Promethean gesture, claiming to save the Earth before it gets to an end by climate change, but it seems that it is the public attention rather than the wellbeing of the Earth that matters more. Climate change is used as a shocking argument: shock the guys, and then promise them redemption, you will appear messianic.

SP: Precisely. There is a kind of macho-style argumentation behind intimidating the audience with a certain theoretical gesture that is already post-apocalyptic, but in the framework of this post-apocalypticism you reinvent the future and become the master of your future.

⁴ Овој цитат е земен од поранешна скица на овој текст презентирана на симпозиум во Берлин.

"спекулативниот реализам" во својот наслов, тоа се спекулациите за реализмот, како на берза, и не е јасно што ќе биде имплицирано како концептот на "реалното" и како може да се има пристап до него. Како можеме да имаме, би било тврдењето на групата, увиди на големи размери кои ни дозволуваат да го одлучиме идниот начин на управување? И тука е мојата поента: сè додека не е јасно на кој начин или од која позиција говорат овие мислители, само е повторно присвоена и продолжена херојската доцно патријархална позиција, Прометејскиот моќен сон. На ова мора да се спротистави субјект кој набрзо се вклучува во приказната и веднаш привлекува внимание, имено од Земјата. Ако постои однос помеѓу луѓето и Земјата во услови на ев-паразитологија (euparasitology) - ова е мојот аргумент, ние сме сакани од Земјата. Ако сме сакани од Земјата, тогаш веќе сме впрегнати со неа во различна смисла, така што ќе бидете надарени да ја развиете оваа врска, можеби - не велам дека автоматски ќе ја правите, но можете - вие развивате нешто што ви дозволува да го допрете таканареченото фантазирано Реално и да се отворите за ново внатрешно-субјективно од кое што сте дел. Почнувајќи со оваа идеја, станува тешко да се разбере акселерационизмот, кој дури е помалку од филозофска маркетинг алатка, тој е ветување дека постои некој кој ќе го реши проблемот на иднината. Ова е причината зошто акселерационизмот се појавува сега во Прометејскиот гест, тврдејќи дека ќе ја спаси Земјата пред да ја снема од климатски промени, но изгледа дека јавното внимание е повеќе важно отколку добросостојбата на Земјата. Климатските промени се употребуваат како аргумент за шокирање: шокирајте ги луѓето и потоа ветувајте им спасение, ќе делувате месијански.

СП: Токму така. Постои вид на аргументација во мачо стил зад застрашувањето на публиката со одре-

EvS: I really have a problem with the use of catastrophy. If we should accelerate and hurry, then in my view we have to learn to know the Earth, the planet we are symbiotic with. We have no clue about it, and this is really the crucial point. We are not on Earth, we are in it. This is why I am interested in the image of a half-born and half-unborn, because individuation never goes as far as to make you leaving the stratum from where you come. The production of bodies that is the specificity of this planet and how these bodies interact in their turn with the specificities of this planet, there is an urgency to understand this profoundly. There is something like a biography of the Earth that is ours, too. We cannot say, OK, now comes climate change and then the whole thing will go to hell, anyway in 123 billion of years the whole cosmos will die, entropic death, death of warmth...

SP: That whole rhetoric of the annihilation of our galaxy, through the discourse on what the future, scientifically speaking, is, has already promised to us that this is the end of the Sun, the end of life as we know it, and the heroicism behind that annihilation in the present where we live in subverts any positive rendition of reproductivity, and reproductivity as technology. From that perspective it is very often that accelerationists and the so-called neorationalist circle right now cannot wrap their heads around the entire problematic of reproduction because they have already scratched it out from the beginning, as they are thinking from the future to come and that future obliterates the very problematic of reproductivity in the present.

EvS: Thank you, absolutely, you answered completely.

SP: Yes, I answered my own question, alright! (Both laughing) So now that I answered my own question, let us move to another related one. To the extent to which

ден теоретски гест кој е пост-апокалиптичен, но во рамки на овој пост-апокалиптизам вие ја откривате иднината и станувате господар на вашата иднина.

ЕвС: Јас навистина имам проблем со употребата на катастрофата. Ако треба да забрзаме (accelerate) и побрзаме, тогаш според мене мора да научиме да ја познаваме Земјата, планетата со која сме симбиотски поврзани. Ние ништо не знаеме во врска со тоа и ова навистина е многу важен аргумент. Ние не сме на Земјата, ние сме во неа. Ова е причината зошто сум заинтересирана за полу-родените и полу-неродените, бидејќи индивидуализацијата никогаш не оди толку далеку за да ве натера да го напуштите слојот од каде доаѓате. Производството на тела кои се специфика на оваа планета и како овие тела влијаат едно на друго заедно со спецификите на оваа планета, постои голема потреба да се разбере ова подлабоко. Постои нешто како биографија на Земјата што е исто така наша. Не можеме да кажеме, во ред, , сега доаѓаат климатските промени и потоа сè ќе оди во пеколот, како и да е за 123 милијарди години целата вселена ќе умре, енторпична смрт, смрт од топлина...

СП: Целата таа реторика за анихилација на нашата галаксија, преку дискурсот за што иднината, според науката, веќе ни има ветено дека ова е крајот на Сонцето, крајот на животот каков што го знаеме и хероизмот зад моменталното уништување каде живееме, соборува секакви позитивни изведби на репродуктивност и репродуктивност како технологија. Од таа перспектива многу често акселерационистите, а денес и кругот на таканаречените неорационалисти не можат да ја разберат целата проблематика на репродукцијата бидејќи тие веќе се изгребани од почетокот, како што тие размислуваат да дојдат од иднината и дека иднината ја разорува самата проблематика на репродуктивноста во сегашноста. women are present in object-oriented philosophy and speculative realism, does it look like it is mainly them who are bearing the burden of work on subjectivity? If the answer is yes, why do you think this is happening?

EvS: Yes, I would say philosophical "work" often comes as a gendered phenomenon. I was really amazed to notice this during the conference in Berlin,⁴ the partition of labor was performed in a gendered way. But for me as a trained philosopher it was also odd in a way that the question of subjectivity is always considered - think of Hegel - as a major topic in philosophy, and it was easily left to women. All of a sudden women should sort this question out, whilst the guys dealt with global economy, future nihilism, the shape of a future world government and techno-empire. Speculative realism sometimes forgets about this epithet. In the debates going on it was as if realism was not speculative anymore and it became an ideology deciding how to engage with technologies, fully engage with them. I have to say, in this respect I am even proud of being part of this denounced post-68 generation still planting bio carrots in grandma's big vard. We are criticized to have acted locally, stupidly, overlooking the problems on the big scale. But I would never refrain from believing in the importance of local activities. Neither do I think that this generation is antitechnologist. There was maybe a short phase in media theory in the 90s, that media theory had been against the dominance of technologies, but it is not a generational problem. I hold against these objections that today's task is about re-exploring nature, a ubiquitous one, Gaia. Of course this means understanding technology, as *nature* is technology, super-technology. Tell me one single technology that works without what nature provides for

⁴ Accelerationism: A Symposium on Tendencies in Capitalism, Berlin, 14 December 2013, curated by Armen Avanessian and Matteo Pasquinelli.

ЕвС: Ви благодарам, вие дадовте комплетен одговор.

СП: Да, си го одговорив сопственото прашање! (Двајцата се смеат). Сега откога го одговорив сопственото прашање, да се префрлиме на едно друго поврзано. До кој степен жените се присутни во објект-ориентираната филозофија и спекулативниот реализам, дали тоа изгледа дека главно тие го носат товарот на работата на субјективноста? Ако одговорот е да, зошто мислите дека тоа се случува?

ЕвС: Да, би рекла филозофската "работа" често доаѓа како родов феномен. Навистина бев вчудовидена за време на конференција во Берлин⁵ кога поделбата на трудот беше изведена на родов начин. Но за мене како образован филозоф беше исто така чуден начинот на кој се зема субјективноста - помислете на Хегел - како главна тема во филозофијата, и тоа беше лесно да се остави на жените. Одненадеж жените треба да го решат ова прашање, додека мажите се справуваат со глобалната економија, идниот нихилизам, обликот на идна влада на светот и техноимперијата. Спекулативниот реализам понекогаш заборава на овој епитет. Во дебатите што се одвиваа како реализмот повеќе да не е спекулативен и како да стана идеологија која одлучува како да се соочи со технологиите, тотално да се поврзе со нив. Морам да кажам во врска со ова, дури сум и горда што сум дел од оваа осудена пост-68-ма генерација која сè уште сади био моркови во бабиниот голем двор. Ние сме критикувани дека сме делувале локално, дури и глупаво со тоа што сме ги превиделе проблемите од поголем размер. Но никогаш не би се воздржала да верувам колку многу се важни локалните активности.

it. (Laughs) One last word on the Oracle, as there was a very good point brought up in the discussion here from one of the participants, referring to the distinction between the prophet and the Oracle. Accelerationism is also prophesying. It is a point of view expanding to the future, speculative sci-fi. But the *Oracle* is something different, it does not belong to the same type of ratio. And again, if I use the post-Kantian rational type to develop the prophetic tone for a manifesto, then what comes out for me is bearing a sort of a totalitarian touch. Because if you claim to know what is best for everybody, it is just not nice *not* to force the people...

SP: ... you just make the future retro, which is the criticism Nick Lands receives, and hence the accusation of totalitarianism already.

EvS: And that is right. For me anyway what is very interesting is the different modes of how rationalizations have been invested in the 20th century in projects of generalizations that ended up as totalitarianisms. We should ask from which level of rationalization or from which possibility of generalizing are you speaking? Consider this juxtaposition or opposition between the Oracle and the prophet: the Oracle can be a collectively relevant narration, but it is singularized. Otherwise it could never have any social importance, it would never have been a state technology. The Oracle invites people to share its meaning in open hermeneutics.

SP: It is a different technology of rolling the dice.

EvS: It is a different form of generalization. The one is inviting and the other one is imposing.

⁵ Accelerationism: A Symposium on Tendencies in Capitalism, Berlin, 14 December 2013, curated by Armen Avanessian and Matteo Pasquinelli.

Ниту пак мислам дека оваа генерација е анти-технолошка. Можеби имаше кратка фаза во медиумската теорија во 90-тите дека медиумската теорија е против доминацијата на технологиите, но ова не е генерациски проблем. Јас стојам против овие приговори дека денешната задача е за повторно откривање на природата, на сеприсутното едно, Гаја (Gaia). Секако ова значи разбирањето на технологијата како природа е технологија, супер-технологија. Наведете ми една технологија која работи без она што природата го обезбедува (се смее). Еден завршен збор за Пророчицата, бидејќи еден од учесниците имаше добар заклучок која се однесуваше на разликата помеѓу пророкот и Пророчицата. Акселерационизмот е исто така пророштво. Тоа е поглед кој се проширува кон иднината, спекулативна научна фантастика. Но, Пророчицата е нешто сосема друго, не припаѓа на истиот вид на рацио. И уште еднаш, ако го употребам пост-Кантовскиот рационален тип за да го развијам пророчкиот тон за манифестот, тогаш она што произлегува за мене има примес на тоталитаризам. Бидејќи ако тврдите дека знаете што е најдобро за секого, тогаш не е добро да не ги форсирате луѓето.

СП: Вие едноставно ја правите иднината ретро, што е и критиката што ја добива и Ник Ленд (Nick Land) и оттука обвинувањата за тоталитаризмот.

EBC: И тоа е точно. За мене секако тоа што е интересно се различните начини како рационализациите биле инвестирани во проектите на генерализации во 20-от век што завршиле како тоталитаризми. Мора да се запрашаме од кое ниво на рационализација или од која можност на генерализација зборувате? Сметајте го ова за наредба или спротивставеност помеѓу Пророчицата и пророкот: Пророчицата може да биде колективно релевантна нарација, но е издвоена. Поинаку не би можела да има никаква оп-

SP: I am very interested to hear whether you are willing to push further your criticism of Negarestani's Geo-Solar Complex, and the energy metaphysics of Bataille that he is using. It seems to me that you are offering something else and vou are saving that the Geo-Solar Complex is a monogamous model of the Earth and the Sun. On that level we already have a psychoanalytical reference that seems problematic. And you also say that, if that is true (when Negarestani is carrying and repurposing the psychoanalytical legacy when explaining the Geo Trauma), "clandestine psychoanalysis is actually reengaged on the level of cosmology in order to build founding structures to philosophical geology."⁵ Can you expand this criticism and probably say whether this can be undone, this psychoanalyzing of the Geo-Solar Complex, by returning to the pre-Hellenistic time of "femininity" as it is embodied in the Oracle? Because the Oracle is effectively inheriting the problem of the leader, as you say in the opening of "Electra's Oracle."

EvS: Very complex questions. (Laughs) First of all I would really like to push this further by digging deeper in order to find out how this symptom of Geo-Trauma is set up. I diagnose a close circuiting of psychoanalysis and planetary re-mythologization, as Negarestani and Land are doing that, and also Mackay. He addresses directly psychoanalysis via Ferenczi. This re-mythologization of the planets affects the psychoanalytical practice in a way. I gave a talk at the Psychoanalytical Association in Vienna, which is a renowned association, and I addressed the aspect of the Geo-Trauma. There was an intense discussion following my presentation because the audience had no clue about this topic. And in a way it ended up with them saying, and we concluded the discussion, with the result that this procedure that Negarestani and Land went through shows that

⁵ See infra, p. 73

штествена важност, никогаш нема да биде државна технологија. Пророчицата кани луѓе да го дели своето значење на херменевтиката.

СП: Тоа е различна технологија на фрлање на коцките.

ЕвС: Тоа е различна форма на генерализација. Едната кани, а другата се наметнува.

СП: Многу ме интересира да слушнам дали сте подготвени да ја терате Вашата критика кон Гео-соларниот комплекс (Geo-Solar Complex) на Негерестани (Negarestani) и метафизиката што ја користи Б Ми се чини дека Вие нудите нешто сосема друго и велите дека Гео-Соларниот Комплекс е моногамен модел на Земјата и Сонцето. На тоа ниво ние веќе имаме психоаналитичка референца која делува проблематично. Исто така велите дека, ако тоа е вистина (кога Негарестани ја носи и го пренаменува психоналитичкото наследство со објаснување на Гео траумата), "тајната психоанализа всушност е повторно ангажирана на ниво на космологијата со цел да изгради основни структури за филозофската геологија.⁶ Дали можете да ја проширите оваа критика и да кажете дали ова може да биде недовршено, ова психоанализирање на Гео-соларниот комплекс, со враќање на пред-Хеленското време на "женственоста" како што е отелотворена во Пророчицата? Бидејќи Пророчицата ефективно го наследува проблемот на лидерот како што велите во воведот на "Electra's Oracle."

EBC: Многу сложени прашања (се смее). Пред сè би сакала да го образложам ова уште повеќе така што подлабоко ќе навлезам во темата со цел да откријам

psychoanalytic methodology is totally dated out. Because it might be that it is neither the mother nor the family, but the Earth that traumatizes. Maybe we are traumatized by existence in this system, it is possible to think something like this. We are touching upon something like a psycho-ecology or geo-psychiatry, which forms the propaedeutics in the direction of what I want to sketch out with my Oracle. The Earth is implied on all levels, on the molecular, the molar and all the different layers it represents. In a way I profited from my own critique (both laugh) but I had to somehow put it back a little bit. But nevertheless I stay with the most crucial point of my critique and it is that they are bracketed in the question of subjectivities in favor of designing something objective without even quessing why they would do this. On my couch it sounds like this: you wish that the object or *objectivity* become so strong that it has an impact on you. This is why it makes sense putting Gaia on the agenda as a major framework for contemporary subjectivities. I read the symptom that offers me object-oriented ontology and speculative realism and wait until these movements collapse. Then their work is done: that the object gets relevance, and the subjectivation of the object gets relevance in the guise of Gaia, and this will change the whole picture.

SP: Let us move on to the very concept of the schizosoma, in relation to the alternatives that exogamy offers and then the transition from exogamy to schizogamy - and also try to relate the schizosoma with the Geo-Trauma, and see if there is a relation at all or whether you are repudiating the connection that might analytically appear between the schizosoma and the Geo-Trauma? If your rendition of the schizosoma is so materialistically positive, it almost seems that the drama being born disappears, just as we spoke earlier - that you are opting out of the Greek drama model.

95

⁶ See infra, p. 73

како е поставен овој симптом на Гео-Траума Согледувам близок спој на психоанализата и планетарната повторна митологизација како што го прават Негарестани и Ленд и исто така Макај (Mackay). Тој се обраќа директно на психоанализата преку Ференци (Ferenczi). Оваа повторна митологизација на планетите влијае на некаков начин на психоаналитичката пракса. Имав говор на Психоаналитичката асоцијација во Виена, која е реномирана асоцијација и го посочив аспектот на Гео-Траумата. Имаше напната дискусија по мојата презентација бидејќи публиката немаше поим за оваа тема. На некој начин дискусијата заврши со заклучок дека Негарестани и Ленд покажале дека психоаналитичката методологија е тотално застарена. Бидејќи може да биде дека ниту мајката ниту семејството, туку Земјата е таа што трауматизира. Можеби сме трауматизирани со самото постоење во овој систем, можно е да се мисли на овој начин Говориме за нешто како психоекологија или гео-психијатрија, што создава пропадевтика (propaedeutics) во насока на она што јас сакам да го забележам со мојата Пророчица. Земјата се подразбира на сите нивоа, молекуларно, моларно и на сите различни слоеви што ги претставува. На некој начин профитирав од сопствената критика (двајцата се смеат), но морав некако да го вратам наназад. Сепак останувам со најкруцијалната поента на мојата критика, а тоа е дека тие се заградени во прашањето на субјективноста во корист на дизајнирање нешто објективно без дури и да утврдатзошто тие би го направиле ова. За мене ова звучи вака: вие сакате објектот или објективноста да стане толку силен да тоа влијае и на вас. Ете зошто има смисла да се стави Гаја на агендата како главна рамка за современи субјективитети. Го читам симптомот кој ми нуди објект-ориентирана онтологија и спекулативниот реализам и чекам да пропаднат овие движења. Тогаш нивната работа е завршена: објектот добива

96

EvS: I get physical symptoms from these questions, I hate Oracles! (Laughs) I am aware of this neuralgic point. If you stay with the concept of schizosoma, then what is possible and impossible? It means you feel what is going on with the others' bodies. It is a very simple description, yes? You can read the other body. Geo-Trauma would then mean that you read the Earth, its body, and that it transmits affection. Then comes in the cosmological drama: why Gaia subjectivity was latent for such a long time? Because if the Earth is an active subject, why it would not be visible for us in an expressive way like bodies express themselves? Here I do not vet a solution. I can only say that, OK, first step is that I am feeling you and I am your doctor, because I feel vou. Even in psychoanalytical treatment vou always need a partner, another one, a second operator, it is like a medical treatment. You feel the Earth, and all of a sudden this gets hot. I feel there is a problem, there is still a problem. The only thing I know now is that this Earth's subjectivity is coming back, re-emerging, but why it was latent before, I do not know. So I am not done with my approach, I am on the way.

SP: Let us raise the issue of how from a purely discursive perspective the birth of a person, of a creature really, not even a person, gets compared with something that is called Geo-Trauma. There is a certain fine-tuned mode of conjugality that gets translated between the figure of the child, the figure of the Thing basically (I would not even call it the child or the creature but the Thing as a metaphysical concept), and it gets translated into the very notion of Geo-Trauma. At least my sense is that there is a translation of a residual anthropic model in the very contiguity between the two. There is a certain discursive mode in this contiguity of the birth of the very problematic of the Geo-Trauma: that it gets born, and half-born maybe, and it is already half-dead maybe I would say (both laugh), in this figure of the in-

значење, а субјективизацијата на објектот добива релевантност во превезот на Гаја и ова ја менува целосната слика.

СП: Да се префрлиме на концептот на шизосомата, во однос на алтернативите кои ги нуди егзогамијата и потоа транзицијата од егзогамија до шизогамија и исто обидете се да ги поврзете шизосомата со Гео-Траумата и да видите ако воопшто постои поврзаност или дали ја одрекувате врската која може аналитички да се појави помеѓу шизосомата и Гео-Траумата? Ако Вашата интерпретација на шизосомата е толку материјалистички позитивна, речиси изгледа дека драмата која се појавува исчезнува, како што претходно кажавме - се откажувате од моделот на грчка драма.

ЕвС: Добивам физички симптоми од вакви прашања, ја мразам Пророчицата (се смее)! Свесна сум за оваа невралгична поента. Ако останете со концептот на шизосомата, тогаш што е возможно и невозможно? Тоа значи дека чувствувате што се случува со телата на другите. Ова е многу едноставен опис, зар не? Можете да го читате туѓото тело. Гео-траумата тогаш би значела дека ја читате Земјата, нејзиното тело и дека тоа пренесува љубов. Тогаш доаѓа и космолошката драма: Зошто субјективноста на Гаја беше латентна толку долго време? Зошто ако Земјата е активен субјект, зошто не би била видлива за нас на изразит начин како што телата сами се изразуваат? Овде сè уште немам некакво решение. Можам само да речам дека, во ред, првиот чекор е што те чувствувам и сум твојот доктор бидејќи те чувствувам. Дури и во психоаналитички третман секогаш ви треба партнер, некој друг, втор оператор, тоа е како медицински третман. Вие ја чувствувате Земјата и одненадеж ова станува жешко. Чувствувам дека има проблем, сè уште постои проблем. Единственото нешто што го

between you are interested in. I am speculating now, but it seems that it is in this process of contiguity where the very problematic of the birth of the Geo-Trauma is discursively produced and then immediately forgotten as such. If I am right in this intuition, I was wondering, with the concept of schizosoma, do you think that when you try to sync it with the problematic of the Geo-Trauma (it is certainly connected, as you speak about the Earth and Gaya a lot), do you think that through this modelisation of the schizosoma you can go on to exhaust the problematic of traumaticism? And is this still a Bataillian question, is this still a question of excess?

EvS: No, it is not.

SP: So you are leaving also the area of excess.

EvS: I leave this Bataillian idea totally aside in favor of putting the focus on the question of subjectivation. The big question is if Gaia as the *one* body that is in my schizosomatic relationship or conjugality, as you put it, causes me or infects me with her trauma? And in which respect could I therapeutically turn this around? The only solution that I could think of right now is not that the sun is shining more and climate will change and I do nt know what, but that, on an ontological level, the body of the Earth comes to itself. A body coming to itself corresponds to awareness, this is why vesterday I was dealing with the notion of ecstasy. But I would like to talk here more about instasy. A body that comes to itself releases its forces and becomes instatic, presenced to itself and to others by radiation, this is what may happen on the large scale of the Earth, as her re-subjectivation. But is there something wrong with the Earth? I do not think so, but still there is a question to ask.

знам сега е дека субјективноста на Земјата се враќа назад, повторно се појавува, но зошто била претходно латентна, не знам. Така да не сум готова со мојот пристап, туку сè уште го развивам.

СП: Да го покренеме проблемот како од чисто дискурзивна перспектива раѓањето на личноста, поточно на суштеството кое не е ни личност, се споредува со нешто што се вика Гео-Траума. Постои одреден добро настроен начин на конјугалност (conjugality) кој се објаснува помеѓу ликот на детето, ликот на Стварта (не би го нарекол ни дете ни суштество туку Ствар како метафизички концепт) и се објаснува во самата замисла на Гео-Траумата. Јас мислам дека таму има објаснување во самата замисла на Гео-Траумата. Мислам дека има објаснување на преостанат антропички модел во самото граничење помеѓу двете. Има одреден дискурзивен начин во граничењето на раѓањето на самата проблематика на Гео-Траумата: дека е родено и можеби полу-родено и можеби веќе е полу-мртво (двајцата се смеат), во оваа слика на средината во која сте заинтересирана. Сега шпекулирам, но изгледа дека ова е во овој процес на граничење каде самата проблематика на раѓањето на Гео-Траумата е дискурзивно создадена и како таква веднаш заборавена. Ако сум во правово врска со ова, дали со концептот на шизосомата мислите дека кога ќе се обидете да го синхронизирате со проблематиката на Гео-Траумата (секако е поврзана, како што зборувавте многу за Земјата и Гаја), дали мислите дека преку оваа моделизација на шизосомата можете да го исцрпите проблемот на трауматизмот? И дали е ова сè уште Батајско (Bataillian) прашање, дали е ова сè уште прашање на вишок?

SP: Well, you do say the following: "I am especially interested in this remarkable inhomogeneity between Earth and Mankind. Because, how to talk *about* or *with* the Earth as a schizophrenic?"⁶ So are you suggesting that as a schizosomatic you can talk about it?

EvS: Yes. I would say, I would hypothetically claim, that I feel with my body what the other bodies feel. So I can... I do not know it, but I can feel it. It is a type of knowledge, it is a sort of a condition in which I exist if I exist bodily, it is intuition. The body is a seismograph, it is an instrument. I can feel what is going on with the Earth, because I am related to this body. I am not only horizontally related to all the other bodies of you and others, the mouse, this dog, artificial beings, not artificial ones. I feel my daughter, I feel my car, I feel my house, I feel them all. And binding all these relations together is this one big body. If it was causing, say, black vibes, depression, sorrow, etc., this has to be examined.

SP: I think we have more answers now as to the body and not as to the Earth. The Earth is the real dilemma, and not the body anymore.

EvS: Yes, this is the dilemma.

SP: My last question is a sort of comment. It seems to me that the schizosoma, beyond the realm of the phrene in schizophrenia, and beyond a certain kind of

ЕвС: Не, не е.

⁶ This quotation is taken from the earlier draft of the article as presented in the Berlin symposium. The updated version is: "I am especially interested in this remarkable inhomogeneity between Earth and mankind from which the accelerationist manifesto draws its first argument, or more correctly: from which it draws its temper. From where does this inconsistency emerge and why is it rhetorically and ideologically profitable?" See infra, p. 68

СП: Значи исто ја напуштате областа на вишокот.

ЕвС: Целосно ја тргам оваа батајска идеја на страна за да се фокусираме на прашањето на субјективизација. Главното прашање е дали Гаја како едното тело кое е во мојата шизосоматска врска или граничност, како што го наведувате, ми предизвикува или ме заразува со нејзината траума? И во која смисла би можела терапевтски ова да го свртам? Единственото решение на кое сега ми текнува не е дека сонцето сега свети повеќе и климата ќе се промени и не знам што, но тоа, на онтолошко ниво, дека телото на Земјата се освестува. Телото кое се освестува доаѓа при себе кореспондира со свесноста, ова е зошто вчера се занимавав со идејата за екстаза. Но тука би сакала да зборувам повеќе за инстаза (instasy). Телото кое се освестува ги ослободува своите сили и станува инстатично (instatic), претставено себеси и на другите со радијација, ова може да се случи на големата скала за Земјата како нејзина ре-субјективизација. Но, дали има нешто погрешно со Земјата?! Мислам не, но сепак може да се постави прашањето.

СП: Вие го велите следното "Особено сум заинтересирана во значајна нехомогеност помеѓу Земјата и Човештвото. Бидејќи, како да зборуваме *за* или *со* Земјата како шизофреничар?"⁷ Значи дали велите дека како шизосоматик можете да зборувате за тоа?

a philosophical phrenology, is seeking a refuge from the traumaticism itself, from the traumaticism of being born. That inorganicism of life as a perpetual, productive synthesis, seems to have been always the very beginning. That is not to say the wholeness of the body but a perpetual beginning of syntheticism. But are not we completely forgetting that not only death, but life itself is a tragic experience? And if we are leaving the spaces of drama, are not we falling in this organic trap of wholeness? Of seeking after a certain wholeness that the schizosoma does not offer? The schizosoma is a little bit of a paradoxical concept if I am following it closely, because it asserts a certain space of wholeness that is so fragmented in itself that it looks like one thing. But then on the other hand to virtually speak about the schizosoma takes an effort of focusing on a fragment of that fragmented whole to even say or touch it. You say that what is banned from the Earth-Sun complex is the schizosoma, so it is banned from the Earth-Sun model basically. But at the same time you say the scizosoma is also about truth. In that regard you also seem to have an epistemological recoiling towards what I felt was your ultimate horizon, which is geosophy and cosmotruth.

EvS: It is so nice how you condensed it. I would just articulate one really quite cloudy intuition in the direction of your question how to deal with the Geo-Trauma and what schizosoma and schizoactivity on the level of schizosoma can introduce here. I would say that maybe in introducing the schizosoma as the sort of tool for production of cognition and recognition of the Earth, lowering the horizon from where you *address* it, you know that the tools of recognition constitute also in a way the object. Not fully, but you have to have the appropriate tool for representing the object properly. And maybe there is this supposed continuity of bodies within their fragmented states, but nevertheless they belong to the same bodily sphere. This is why they can connect to each

⁷ Овој цитат е земен од поранешна скица на овој текст презентирана на симпозиум во Берлин. Апдејтираната верзија е: "јас сум особена заинтересирана во оваа впечатлива нехомогеност меѓу Земјата и човештвото од која акселерационистичкиот манифест го извлекува својот прв аргумент, или покоректно: од кој што го извлекува својот нарав. Од каде произлегува оваа неконзистентност и зошто таа е реторички и идеолошки профитабилна?" Види infra, р. 68

ЕвС: Да. Би рекла, хипотетички, дека со моето тело чувствувам што другите тела чувствуваат. Така да можам... не го знам ама можам да го почувствувам. Тоа е вид на знаење, вид на услов во кој јас постојам ако телесно постојам, тоа е интуиција. Телото е сеизмограф, инструмент. Можам да чувствувам што се случува со Земјата бидејќи сум поврзана со ова тело. Не сум само хоризонтално поврзана со сите други тела: твоето и на другите, на глувчето, на ова куче, на вештачките суштества, не вештачките тела. Ја чувствувам ќерка ми, го чувствувам мојот автомобил, ја чувствувам мојата куќа, ги чувствувам сите. И она што ги поврзува сите овие односи заедно е ова големо тело. Ако предизвикуваше, да речеме, црни мисли, депресија, тага и слично тогаш ова мора да се испита.

СП: Мислам дека сега имаме повеќе одговори за телото, а не за Земјата. Сега Земјата е вистинската дилема, а не телото.

ЕвС: Да, тоа е дилемата.

СП: Моето последно прашање е вид на коментар. Ми се чини дека шизосомата, надвор од кралството на phrene во шизофренијата и надвор од одреден вид на филозофска френологија, бара засолниште од самиот трауматаизам, од траумата да се родиш. Тоа во организмот на животот како вечна, продуктивна синтеза изгледа дека отсекогаш бил *самиот* почеток. Тоа не е да се каже за целината на телото туку вечен почеток на синтетицизмот. Но дали ние комплетно не забораваме дека не само смртта туку и самиот живот е трагично искуство? И ако го изоставиме просторот за драма, зар не паѓаме во оваа органска стапица на целината? Или бараме одредена целост што шизосомата не ја нуди? Шизосомата е малку парадоксален концепт ако добро го разбирам , бидејќи таа зазема

other. Maybe this makes the Earth appear, makes her reappear as also possible. And then I would say that this would be my hope that then, at this moment, this total strangeness of Gaia - this is not this nice strangeness we are seeking for, but it is the ultimate strangeness - then the whole story can turn from a Geo-Trauma story into a Geo-Drama. This is already something different, this is what I would call a *cosmotruth*. одреден простор на целина што е толку фрагментиран во себе што личи на една целина (?). Но од друга страна да се зборува за шизосомата бара да сена фокусираме на фрагмент од таа фрагментирана целина за само дасе изговори или допре. Може да се каже дека она што е забрането од Земја-Сонце комплексот е шизосомата, па таа е забранета од моделот Земја-Сонце. Но во исто време тврдите дека шизосомата е исто така за вистината. Во таа смисла Вие делувате дека имате епистемолошко враќање кон она што почувствував дека е Вашиот краен хоризонт, а тоа се геософијата е вистината за космосот.

ЕвС: Колку интересно сте го срочиле. Јас само сакам да изразам едно навистина нејасно мислење во врска со вашето прашање како да се справите со Гео-Траумата и што шизосомата и шизо активноста на ниво на шизосомата може да воведат овде. Би рекла дека можеби во воведувањето на шизосомата како вид на алатка за производство на знаењето и признавањето на Земјата, намалувајќи го хоризонтот од каде вие се обраќате, знаете дека алатките за признавање на некој начин го претставуваат и објектот. Не целосно, но мора да имате соодветната алатка за достојно да го претставите објектот. И можеби тука е и веројатниот континуитет на тела заедно во нивните фрагментирани состојби, носепак тие припаѓаат на истата телесна сфера. Затоа тие можат да се поврзат едни со други. Можеби ова ја прави појавата на Земјата, како и нејзината повторна појава возможна. И тука би рекла се надевам дека тогаш, во овој момент, оваа целосна необичност на Гаја - ова не е онаа убавата непознатост кон која ние се стремиме, но тоа е крајната непознатост - тогаш целата приказна може да се претвори од Гео-Траума во Гео-Драма. Ова е веќе нешто сосема друго, тоа е она што јас би го нарекла космичка вистина.